

Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd

Innhold

Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd.....	3
1. Innledning.....	3
2. Definisjoner	3
2.1 Partsbegrepet i forvaltningsloven	3
2.2 Partsbegrepet i Forskningsrådet	3
2.3 Avgjørelser – Enkeltvedtak/Strategiske vedtak.....	4
3. Habilitetsvurderingen.....	4
3.1 Generelt	4
3.2 Automatisk inhabilitet.....	5
3.2.1 Vurderingen.....	5
3.2.2 Eksempler fra Forskningsrådets praksis	5
3.3 Inhabilitet etter skjønn.....	6
3.3.1 Generelt om den skjønnsmessige vurderingen.....	6
3.3.2 Nært faglig samarbeid, herunder betydningen av samforfatterskap og veiledning	7
3.3.3 Særlig om forskningssamarbeid	7
3.3.4 Samarbeid i små fagmiljøer	7
3.3.5 Samforfatterskap som indikasjon på nært faglig samarbeid.....	8
3.3.6 Veilederrollen	8
3.3.7 Nært vennskap	8
3.3.8 Personlig eller faglig motsetningsforhold.....	9
3.3.9 Eierskap – aksjer e.l.	9
3.3.10 Direkte konkurranseforhold	10
3.3.11 Inhabilitet på grunn av medlemskap i referansegruppe, Advisory Boards e.l.....	10
3.3.12 Andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til en beslutning hvis vedkommende deltar	11
3.3.13 Eksempler fra Forskningsrådet.....	11
3.4 Inhabilitet for ansatt ved samme institusjon (kollegainhabilitet)	12
4. Konkurranserinhabilitet.....	13
4.1 Generelt om konkurranseinhabilitet.....	13
4.2 Særlig om eksperter	13
4.3 Særlig om porteføljestyre	14
4.4 Løpende søknadsbehandling.....	14
5. Inhabilitet hos ansatte i Forskningsrådet og vurdering av karenstid	14

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

6. Saksbehandling og prosedyrer	15
6.1 Egenerklæringer	15
6.2 Saksbehandlingsprosedyrer	15
7. Endringer	18

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd

1. Innledning

Instruksen er utarbeidet med bakgrunn i forvaltningslovens bestemmelser om habilitet §§ 6-10. Bestemmelsene gjelder for Forskningsrådets ansatte, engasjerte eksperter, medlemmer av Forskningsrådets styrende og rådgivende organer samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, jf. forvaltningsloven § 10.

2. Definisjoner

2.1 Partsbegrepet i forvaltningsloven

Begrepet *part* er definert slik i forvaltningsloven § 2 bokstav e:

Part - person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder.

Person i denne sammenhengen betyr også institusjoner eller organisasjoner – såkalte juridiske personer.

Institusjonen som søker (prosjektansvarlig) vil alltid være part i henhold til forvaltningsloven. Som part regnes normalt også samarbeidspartnere eller enkeltpersoner som er direkte identifisert i en søknad, eller hvis man har vært veileder for deltagere i søknaden.

2.2 Partsbegrepet i Forskningsrådet

Forskningsrådet har konkretisert og utvidet partsbegrepet til også å gjelde de som er identifisert i en søknad. En slik utvidelse av partsbegrepet innebærer bl.a. at reglene om automatisk inhabilitet også vil gjelde for disse. De som er definert som prosjektpartnere i Generelle vilkår vil være part i saken, slik som for eksempel FoU-leverandører.

Det er viktig å være oppmerksom på at partsbegrepet har en klar grense mot den som har en mer indirekte tilknytning til prosjektet, for eksempel ved å bidra med finansiering. Vedkommende vil ikke være omfattet av uttrykket "direkte gjelder" i forvaltningsloven, og er altså ikke part. Reglene om automatisk inhabilitet gjelder derfor ikke, og habilitetsvurderingen må baseres på skjønn.

En tolkningsuttalelse fra Justisdepartementets lovavdeling ref.nr JDLOV-2012-6628 (Huitfeldt):

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

“Huitfeldt er i permisjon fra Fafo, noe som gjør tilknytningen til Fafo mindre sterk enn om hun hadde arbeidet der. Videre har Huitfeldt etter det opplyste ikke hatt noen sentral eller ledende posisjon hos Fafo. Det foreligger dermed ingen særlig identifikasjon mellom ansatt og arbeidsgiver som kunne talt for inhabilitet. Til sammenligning viser vi til Eide-saken, hvor vi la til grunn at det at Eide hadde hatt en «nokså sentral stilling gjennom å ha vært avdelingsleder» i NUPI. Dette var et moment som talte for inhabilitet.”

2.3 Avgjørelser – Enkeltvedtak/Strategiske vedtak

Avgjørelser er vedtak eller andre handlinger som har betydning for den videre saksgangen. Det kan også være valg som innebærer å ikke vedta eller handle.

Bestemmelsene om habilitet og tillit kommer i utgangspunktet til anvendelse i forbindelse med enhver tilretteleggelse eller avgjørelse i en sak. En avgjørelse innebærer at man konkluderer eller tar et veivalg i forhold til en vurdering. Å rangere søknadene i en innstilling og valg av fagekspert er eksempler på avgjørelser.

En avgjørelse kan være knyttet til et enkeltvedtak som etablerer rettigheter/plikter for en part (for eksempel bevilgning til et prosjekt) eller et strategisk vedtak som etablerer mulighet for senere rettigheter/plikter. Et enkeltvedtak er et vedtak som retter seg mot en eller flere bestemte personer (forvaltningsloven § 2 b), mens et strategisk vedtak ikke har en klar adressat. Inhabilitet kan oppstå i forhold til begge vedtakstyper. Når det gjelder strategiske vedtak kan inhabilitet oppstå når man med stor grad av sannsynlighet kan forutsi at vedtaket vil få konkret betydning for egen institusjons og/eller ens egen mulighet til å oppnå støtte på et senere tidspunkt. Jo tydeligere muligheten er for at en avgjørelse vil kunne få konkret betydning for tildeling av støtte fra Forskningsrådet til bestemte søkere, jo nærmere kommer man en inhabilitetssituasjon.

Forskningsrådets valg av f.eks. særlige satsningsområder vil betegnes som et strategisk vedtak. Det samme vil normalt være tilfellet for tildeling av ressurser mellom porteføljestyrene. Enkeltvedtak gjøres ved bevilgning til, eller avslag på, en søknad om støtte. Mens de strategiske vedtakene har mer generell og indirekte betydning for den enkelte søker, vil enkeltvedtakene direkte og konkret være avgjørende for utfallet av saken.

En annen viktig forskjell mellom enkeltvedtak og strategiske vedtak er at bestemmelsen om automatisk inhabilitet (bestemmelsenes punkt 3.1) normalt ikke kommer til anvendelse i forbindelse med de strategiske vedtakene idet disse ikke retter seg mot eller direkte gjelder en søker, jf. partsbegrepet over.

3. Habilitetsvurderingen

3.1 Generelt

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

Det presiseres at det ikke er kritikkverdig å være inhabil. Derimot er det kritikkverdig dersom man ikke tar konsekvensene av at man i enkelte sammenhenger har en så sterk tilknytning til en part (se definisjon av part) at man ikke kan være med på å ta en avgjørelse som berører den parten.

3.2 Automatisk inhabilitet

3.2.1 Vurderingen

Ansatt, ekspert eller medlem av styrende og rådgivende organer i Forskningsrådet samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, er i alle tilfelle inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en sak

- når han eller hun selv er part i saken
- når han eller hun er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nært som søsken
- når han eller hun er eller har vært gift eller partner med eller er forlovet med, eller er samboer med, eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part.
- når han eller hun er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte
- når han eller hun leder eller har en ledende stilling i, eller er medlem av styringsorgan eller bedriftsforsamling for en offentlig eller privat virksomhet, som er part i saken
- når han eller hun er, eller for mindre enn 3 år siden har vært, veileder for en part med sikte på doktorgrad

3.2.2 Eksempler fra Forskningsrådets praksis

Svogerskap med part i saken:

Svoger hadde ledende stilling i en forskningsinstitusjon som var søker. Med en ledende stilling hos part i saken er man automatisk inhabil. Forskningsrådets vurdering var derfor at vedkommende, hvis svoger da var part i saken, var automatisk inhabil.

Porteføljestyremedlem er ansatt hos søker:

Et porteføljestyremedlem var ansatt i én del av et forskningsinstitutt, men søknaden kommer fra en annen del av instituttet. Medlemmet hadde ikke en ledende stilling og hadde ikke vært involvert i søknaden på noen måte. Forskningsrådet vurderte at medlemmet derfor ikke kunne regnes som part, og derfor ikke inhabil.

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

3.3 Inhabilitet etter skjønn

3.3.1 Generelt om den skjønnsmessige vurderingen

Når det ikke foreligger automatisk inhabilitet, er det viktig å likevel vurdere habilitet ut fra reglene om skjønn. Det er ulike faktorer som må vurderes under denne kategorien. Vurderingstemaene er om det foreligger andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til en beslutning dersom vedkommende deltar i saksbehandlingen. Det skal bl.a. legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære en mulighet for fordel, tap eller ulempe for vedkommende selv eller noen han eller hun har nær personlig tilknytning til.

Ansatt, ekspert eller medlem av styrende og rådgivende organer i Forskningsrådet samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, er inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en sak når det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til hans eller hennes upartiskhet.

Ved vurderingen skal det blant annet legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham eller henne selv eller noen som han eller hun har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om habilitetsinnsigelse er reist av en part.

Det avgjørende er ikke om det er grunn til å anta at medlemmet faktisk vil opptre partisk, men om tilliten utad kan bli svekket.

I skjønnsvurderingen skal en særlig vurdere og vektlegge følgende:

- personlig interesse for utfallet av saken
- nært faglig samarbeid, herunder vurdere betydningen av samforfatterskap og veiledning
- nært vennskap
- personlig eller faglig motsetningsforhold
- personlig eierskap – aksjer e.l.

Habilitetskravene kan bli noe strengere jo vanskeligere, viktigere og mer skjønnspregget en sak er, og også når den enkeltes mulighet for å påvirke den endelige avgjørelse i en sak er stor.). Det er viktig at det ikke skapes tvil om vedkommendes tilknytning til saken eller partene.

Troverdigheten må bedømmes utenfra. Når det gjelder kollegiale organer som fagpaneler, komitéer eller porteføljestyrer vil det være viktig at forhold som med rimelighet kan tenkes å skape inhabilitet, kommer på bordet og blir diskutert. Dersom dette kravet blir oppfylt, vil det etter omstendighetene spille mindre rolle om vedkommende organ kommer frem til "galt" svar på et habilitetsspørsmål som i alle tilfelle byr på rimelig tvil. Åpenhet som også kan dokumenteres i ettertid vil også kunne styrke tilliten til at organet har foretatt en forsvarlig behandling av spørsmålet.

Det er viktig å understreke at åpenhet ikke avbøter inhabilitet, men i grensetilfeller der det kan være ulike oppfatninger i skjønnsvurderingen vil det ved slik åpenhet ikke være så enkelt å argumentere på måter som kan føre til utilbørlig favorisering av de eksterne interessene som medlemmet har en tilknytning til. Og ikke minst vil kollegiets øvrige medlemmer bli satt i stand til å bedømme de argumenter som den enkelte fremfører, i lys av det de har fått vite om hans eller hennes tilknytning til saken, noe som kan bidra til at tilliten til beslutningen ikke svekkes.

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

3.3.2 Nært faglig samarbeid, herunder betydningen av samforfatterskap og veiledning

Den som har, eller inntil nylig har hatt, et nært faglig samarbeid med en person eller institusjon som er part i saken vil kunne bli inhabil fordi et nært faglig samarbeid kan påvirke evnen til upartisk vurdering.

Generelt skal det mye til for at samarbeid i tjeneste skal medføre inhabilitet. Det er først hvis samarbeidet er særlig nært og omfattende at det kan bli spørsmål om inhabilitet av den grunn alene. Vanlig samarbeid i tjeneste og kontakt grunnet i arbeid innen samme fagfelt vil normalt ikke føre til inhabilitet.

Når mulig inhabilitet som følge av faglig samarbeid skal vurderes, må det tas stilling til samarbeidets art (herunder hvor nært samarbeid det dreier seg om), og når samarbeidet fant sted (avstand i tid). Samarbeid mer enn 3 år tilbake i tid fører normalt ikke til inhabilitet, med mindre det tidligere samarbeidet har skapt en varig, nær relasjon (faglig og/eller personlig). Her må det brukes skjønn. Vanlig samarbeid i tjenesten, slik som administrativt samarbeid, vil normalt ikke føre til inhabilitet, selv i tilfeller der det strekker seg over lang tid og er omfattende. For at samarbeidet skal kunne anses som et "særegent" forhold, må det i utgangspunktet dreie seg om samarbeid som har en særlig tilknytning til en konkret sak, eller om et særlig nært og/eller langvarig samarbeid. Om det dreier seg om et aktivt faglig samarbeid av nyere dato, er også dette et forhold av betydning.

3.3.3 Særlig om forskningssamarbeid

Samarbeid innenfor forskning kan ha særtrekk som skiller det fra samarbeid i andre arbeidsforhold. Forskning kan være direkte koblet til individuelle ideer og selvstendig kunnskapsproduksjon, med vitenskapelige artikler som konkret, målbart resultat. Slik sett kan forskning være en mer personlig virksomhet enn det som foregår i mange andre arbeidsforhold. Forskningssamarbeid kan også føre til at vedkommende er mindre kritisk til samarbeidspartnerens prosjekter. I og med den store konkurransen som råder innenfor forskningen, ikke bare om penger, men også om renommé, kan det også ha betydning for en forsker at en samarbeidspartner gjør det godt innenfor forskerens felt.

3.3.4 Samarbeid i små fagmiljøer

I små fagmiljøer vil situasjonen kunne være slik at «alle kjenner alle». Det kan medføre at det ved inhabilitet hos ekspertene er vanskelig eller til og med umulig å finne en erstatte uten en viss tilknytning til saken eller partene. Dette reiser spørsmålet om og eventuelt i hvilken utstrekning man ved inhabilitets-vurderingen kan ta hensyn til de praktiske ulempene som dermed oppstår. Justisdepartementets lovavdeling har uttalt seg om dette i JDLOV-2000-8596b.

Departementet uttaler at hensynet til praktiske ulemper først og fremst kan ha betydning når det er umulig eller uforholdsmessig vanskelig å få tak i andre kompetente personer. Men hensynet gjelder også når det er uforholdsmessig kostbart å bruke andre personer. Situasjonen må imidlertid vurderes konkret, blant annet under hensyn til hvor skjønnspreget, viktig og vanskelig saken er, og

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

hvor lang tid det vil ta før andre kan gjøre jobben. I slike tilfeller må imidlertid vurderingen suppleres med det grunnleggende kravet om at saksbehandlingen skal være forsvarlig.

Det er særlig viktig med åpenhet omkring personens tilknytning til saken eller partene, og at det er adgang til å imøtegå vedkommendes bidrag, f.eks. ved å innhente flere fagekspertuttalelser og at vurderingene diskuteres i panelmøter. Det bør også unngås at vedkommende brukes som saksordfører for søknaden/saken.

Som et eksempel kan man se på rollen til såkalte kompetansemeglerne. Disse kan blant annet bidra med å identifisere muligheter for næringsdrivende til å delta i forskningsprosjekter og gi råd om søknadsskriving. Generell veiledning vil ikke føre til inhabilitet når søknaden skal vurderes, men konkret veiledning kan føre til inhabilitet.

3.3.5 Samforfatterskap som indikasjon på nært faglig samarbeid

Samforfatterskap kan være en indikasjon på nært faglig samarbeid.

Definisjonen av rettmessig forfatterskap fremgår av pkt. 5 i Forskningsetiske retningslinjer for naturvitenskap og teknologi, (og tilsvarende for andre fag, jf. *etikkom.no*):

Der kriteriene for rettmessig forfatterskap er oppfylt vil det foreligge et samarbeid, men det er ikke gitt at det medfører inhabilitet, se generelt om forskningssamarbeid. Antall bidragsytere til en publikasjon, og rollen vedkommende har hatt, kan si noe om sannsynligheten for at samarbeidet er så nært at det vil medføre inhabilitet. Antall sampublikasjoner og utgivelseshyppigheten er også faktorer som må vurderes.

- Redaktøransvar vil normalt ikke medføre inhabilitet.
- Ved rettmessig samforfatterskap som ligger nær 3 år tilbake i tid kan det være aktuelt å undersøke når samarbeidet fant sted, fordi det kan ha gått en tid før publikasjonen kom på trykk.

3.3.6 Veilederrollen

En person som har vært veileder for en part med sikte på doktorgrad for mer enn tre år siden (jf. bestemmelsenes punkt 3.1 f) må vurdere sin habilitet ut fra øvrige momenter som kan føre til inhabilitet. Det samme gjelder for den som er, eller har vært, veileder for en part med sikte på andre eksamener enn doktorgrad.

3.3.7 Nært vennskap

Et nært vennskap med en person som er part i saken, kan resultere i inhabilitet i forhold til denne parten. Det skal imidlertid foreligge et virkelig nært vennskap før et slikt forhold fører til inhabilitet. Vanlig godt vennskap og samarbeid leder ikke til inhabilitet. Det må alltid foretas en helhetsvurdering fordi det i praksis ofte foreligger andre tilknytningsmomenter enn bare vennskapet. Deltagelse i selskapelighet av klart privat karakter kan oppfattes som uttrykk for et nærmere personlig vennskap, og kan da gi grunnlag for inhabilitet. Dette må imidlertid vurderes konkret. For eksempel kan man

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

anta at invitasjon til en liten 39-årsfering tilsier et nærmere forhold enn der man inviteres til 40-årsfeiring sammen med mange andre.

3.3.8 Personlig eller faglig motsetningsforhold

Skarpt og direkte motsetningsforhold kan medføre inhabilitet.

En som står, eller nylig har stått, i et personlig eller faglig motsetningsforhold til en part i saken ut over det som vurderes som normal uenighet, vil kunne være inhabil i forhold til denne parten. Eksempel på dette kan være dersom det i offentlige medier har kommet til uttrykk sterke, negativt ladete personkarakteristikk.

3.3.9 Eierskap – aksjer e.l.

Eierskap til aksjer i en virksomhet som er part i saken vil kunne medføre inhabilitet, med mindre det dreier seg om en meget beskjeden aksjepost, både i verdi og i forhold til prosentvis eierandel i virksomheten. Dette vil særlig gjelde aksjeinnehav som medfører majoritetsposisjon eller eneeie. Dette forsterkes ytterligere dersom eierinteressene er betydelige i forhold til egen økonomi samtidig som utfallet av en søknad til Forskningsrådet vil kunne avgjøre om investeringen vil gå tapt eller gi gevinst. Eierskap til få aksjer i et stort selskap, eller et selskap som har vedtekter som forhindrer utbetaling av utbytte vil normalt være uproblematisk. Dersom nær familie eier aksjer i en virksomhet som er part i saken, kan også dette medføre inhabilitet.

Det avgjørende er om aksjeinnehavet er et særegent forhold som er egnet til å svekke tilliten til vedkommende sin upartiskhet. Dette beror på en konkret vurdering der relevante momenter er hva slags, og hvor sterk interesse virksomheten har i saken, hvor sterk interesse aksjeinnehaver har i eventuell tildeling fra Forskningsrådet, og som nevnt størrelsen på aksjeposten og dens verdi. Som eksempel på en situasjon der det klart forelå inhabilitet vises det til JDLOV-2009-7092. Lovavdelingen uttalte at statsråden og hennes familie sin samlede eierandel på 42,33% som klar hovedregel medførte at statsråden var inhabil til å behandle saker der selskapet var part eller hadde sterk interesse i utfallet. Det samme gjaldt for datterselskap av den aktuelle virksomheten. Høyesterett oppstiller noen beløpsmessige utgangspunkter i HR-2024-1036-A avsnitt 15:

Høyesterett bemerker at Lovavdelingen i JDLOV-2023-3763 har antydnet at et aksjekjøp på 40-60 000 kroner etter en konkret vurdering kan føre til inhabilitet. Spørsmålet om eierinteresser i foretak fører til inhabilitet etter forvaltningsloven § 6 andre ledd første punktum, er også nylig vurdert av et ekspertutvalg nedsatt av Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité. Utvalget, som bestod av Inge Lorange Backer, Ingunn Elise Myklebust og Marius Stub, avga sin rapport 30. november 2023. På side 17 antyder utvalget at «en aksjepost med en markedsverdi på inntil kr 10 000 neppe vil føre til inhabilitet uten at saken har ekstraordinær betydning for selskapet». Utvalget mener på den annen side at «aksjeposter med en markedsverdi som overstiger ca. kr 50 000, normalt [vil] medføre inhabilitet hvis selskapet er part i eller reelt berørt av saken».

Dersom virksomheten en person er ansatt i, eier aksjer i andre selskap som søker om forskningsmidler, kan også dette føre til at vedkommende er inhabil, dersom avgjørelsen vil kunne påvirke aksjekursen i vesentlig grad, og dette igjen vil kunne ha betydning for vedkommende (for eksempel ved at det trykker vedkommendes arbeidsplass). I JDLOV-2023-4798 har imidlertid

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

lovavdelingen uttalt at en bør være forsiktig med å legge for stor vekt på forventet kursutvikling som følge av den aktuelle avgjørelse.

Hvis en på grunn av aksjeinnehav er inhabil til å behandle søknad fra det selskap man er aksjonær i, vil en vanligvis også anses inhabil for søknader fra datterselskap av slikt selskap, jf. ovennevnte JDLOV-2009-7092, særlig hvis det er tale om et heleid datterselskap.

I den samlede skjønnsmessige vurderingen er det blant annet relevant å se på følgende momenter:

- verdien av aksjeposten
- den prosentvise eierandelen i selskapet
- aksjepostens betydning for din økonomi
- hvor sterk interesse du har i saken ellers
- hva slags avgjørelse det er aktuelt å treffe
- hva slags og hvor sterk interesse det berørte selskapet har i saken

3.3.10 Direkte konkurranseforhold

Dersom en ekspert representerer et selskap som er i direkte konkurranse med et selskap som er søker, vil denne være inhabil. Det vil være et direkte konkurranseforhold når to selskaper tilbyr like eller lignende varer eller tjenester til det samme markedet. Mindre direkte konkurranseforhold vil også kunne medføre inhabilitet, hvis det finnes tilleggsmomenter til perifer konkurranse (for eksempel sterk faglig uenighet).

3.3.11 Inhabilitet på grunn av medlemskap i referansegruppe, Advisory Boards e.l.

Dersom et prosjekt som søker om midler fra Forskningsrådet har tilknyttede referansegrupper, Advisory Boards, rådgivende grupper etc. ("referansegruppe" brukes i det følgende), kan det oppstå habilitetsspørsmål dersom en ekspert, medlem av et porteføljestyre, fagkomite eller panel (heretter "ekspert/medlem") som skal vurdere søknadene, også er med i en referansegruppe. Det samme gjelder tilfeller der det ikke er eksperten/medlemmet selv som er med i en referansegruppe, men en person fra ekspertens/medlemmets organisasjon, altså en kollega.

En som er med i en referansegruppe er ikke part i saken, så det må foretas en skjønnsmessig vurdering jf. pkt. 3.2. I vurderingen av om det "*foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til hans eller hennes upartiskhet*", derunder "*særlig fordel*", er det i denne type tilfeller særlig momentet om "*personlig interesse for utfallet av saken*" som gjør seg gjeldende.

Ved habilitetsvurderingen må en ha i mente at tilknytningen til prosjektet er svakere enn den ville vært om eksperten/medlemmet eller kollegaen hadde hatt en rolle i selve prosjektet.

Eksperten/medlemmet er selv med i en referansegruppe

Det er to momenter som alene er nok til å konstatere inhabilitet hos eksperten/medlemmet; *vederlag (for eksempel lønn) for deltakelsen i referansegruppen eller om det er prestisjefyllt arbeid som skal utføres.*

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

Dersom ovennevnte momenter ikke foreligger, må en vurdere om ekspert/medlemmet kan ha andre personlige interesser i saken.

En kollega av ekspert/medlemmet er med i en referansegruppe

På grunn av den mer indirekte tilknytningen til søknaden, vil det i disse tilfellene sjeldnere foreligge inhabilitet enn når det er ekspert/medlemmet selv som er med i en referansegruppe.

I disse tilfellene må forholdet mellom ekspert/medlemmet og kollegaen vurderes først, se pkt. 5 om kollegainhabilitet. Dersom dette forholdet i seg selv ikke kan medføre inhabilitet, vil ikke ekspert/medlemmet kunne være inhabilt. Er forholdet slik at det *kan* konstateres inhabilitet, må det vurderes om vedtak i saken kan innebære en *særlig fordel* for kollegaen. Dette spørsmålet vurderes på samme måte som ovenfor, altså om kollegaen mottar vederlag etc.

Det kan selvfølgelig også være andre relasjoner mellom ekspert/medlemmet og den som er med i referansegruppen, som kan gjøre ekspert/medlemmet inhabilt. For eksempel at de er i familie eller nære venner.

3.3.12 Andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til en beslutning hvis vedkommende deltar

Forhold som kan svekke, eller kan antas å svekke, den profesjonelle dømmekraften sett utenfra, for eksempel knyttet til kravet om forsvarlig saksbehandling, likebehandling eller saklighet. Man må vurdere det slik at det er overveiende sannsynlig, at noen vil reise spørsmål ved en persons upartiskhet, og at dette vil svekke tilliten til den aktuelle beslutningen.

Det er viktig at alle aktuelle momenter vurderes i hvert enkelt tilfelle.

3.3.13 Eksempler fra Forskningsrådet

Medlemmer av Advisory Boards

Dette er normalt en rolle som ikke innebærer inhabilitet. Man skal kun rådggi et prosjekt, og får normalt sett derfor ikke noen personlige fordeler ved å delta. Unntak: Et unntak vil være der prosjektet er særlig prestisjefyllt eller dersom man får betalt utover at man får dekket kostnader til deltagelse.

Nært vennskap/partinnsigelse:

Vedkommende hadde jobbet sammen med en person identifisert i en søknad i ulike sammenhenger over flere år. De har hatt sosial omgang på jevnlig basis siden den gang de samarbeidet, slik som deltagelse i bursdagsfeiringen. Det er et vennskap har vært prioritert av de involverte. En annen part i saken har reist spørsmål om habilitet og hvordan dette ble håndtert.

Forskningsrådet la særlig vekt på at part har reist spørsmål om habilitet. Dette viser at saken skaper tvil for utenforstående. Denne partsinnsigelsen og vennskapets karakter for øvrig saken er i denne saken tilstrekkelig til å utgjøre et særegent forhold som fører til inhabilitet.

Tidligere samboerskap

Porteføjestyremedlem har vært samboer med prosjektleder hos søker for 15 år siden. De har ikke hatt noe særlig kontakt siden den tid, og det er heller ikke noe uvennskap eller lignende mellom dem. Forskningsrådet vurderte at dette ikke var problematisk og at vedkommende var habil. Det

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

kunne imidlertid vært annerledes dersom det var nærmere i tid og det var andre forhold som spilte inn, f.eks. uvennskap om barn eller eiendom.

Merk: Pågående samboerskap medfører automatisk inhabilitet.

Særlig interesse i saken

Porteføljestyremedlem har vært involvert i et nasjonalt helseprosjekt. Vedkommende hadde en særlig interesse i søknader som omhandlet dette temaet. Medlemmet ble derfor ansett som inhabil for disse søknadene.

3.4 Inhabilitet for ansatt ved samme institusjon (kollegainhabilitet)

Når det gjelder kollegainhabilitet, kan både reglene om automatisk inhabilitet og inhabilitet etter skjønn komme til anvendelse. Flere momenter må vurderes når en person skal være med på å fatte vedtak som gjelder søknader fra den institusjonen der vedkommende er ansatt. Flere momenter vil være aktuelle i vurderingen.

Universitetssektoren

Den som er rektor, dekan eller instituttleder vil være inhabil til å behandle søknader fra egen enhet i henhold til bestemmelsenes punkt 3.1 e). Det samme gjelder den som sitter i styret for universitetet, fakultetet eller instituttet.

Forsker/professor vil ofte kunne være inhabil for søknader der forskere fra egen forskergruppe, eller nære faglige samarbeidspartnere, er sentrale. Det at man kommer fra samme institutt, behøver ikke å medføre inhabilitet. Dette vil være avhengig av instituttets størrelse (antall forskere) og den faglige relasjonen mellom søker og vedkommende forsker/professor.

Instituttsektoren

Den som er leder, eller har ledende stilling, ved et institutt vil være inhabil i henhold til bestemmelsenes punkt 3.1.e). Det samme gjelder den som sitter i styret for instituttet. Forsker-/professorstilling vil, på samme måte som for universitetssektoren, ofte kunne medføre inhabilitet for søknader der forskere fra egen forskergruppe eller nære faglige samarbeidspartnere er sentrale. I tillegg må det vurderes hvilken betydning det har for den ansatte at en søknad fra instituttet blir innvilget. I denne vurderingen må det legges særlig vekt på prosjektets betydning for instituttets økonomi og renommé.

Næringslivet

Den som er leder, eller har ledende stilling, i et selskap vil være inhabil i henhold til bestemmelsenes punkt 3.1.e). Det samme gjelder den som sitter i styret for selskapet.

Ansatte i et selskap som søker om forskningsmidler, vil, på samme måte som for universitets- og instituttsektoren, ofte kunne være inhabile for søknader der personer fra eget fagmiljø eller nære faglige samarbeidspartnere er sentrale. I tillegg må det vurderes hvilken betydning det har for de ansatte at en søknad fra selskapet blir innvilget. I denne vurderingen må det legges særlig vekt på prosjektets betydning for selskapets økonomi og renommé.

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

4. Konkurranserinhabilitet

4.1 Generelt om konkurranserinhabilitet

Den som er inhabil for én eller flere søknader, kan ikke tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en sak som står i et direkte konkurranseforhold til den saken hvor vedkommende er inhabil.

Konkurranserearenaen (puljen) er de søknadene som konkurrerer om de samme midlene. Det må vurderes konkret om konkurranserinhabiliteten strekker seg til å omfatte alle søknadene. Dersom det er 20 eller færre søknader i en konkurranserearena, legger Forskningsrådet til grunn at inhabiliteten normalt vil gjelde for hele arenaen. Dersom det er flere enn 20 søknader i en konkurranserearena, skal det mer til før inhabiliteten anses å gjelde for hele arenaen. Tallet 20 er bare ment som veiledende, og det må i hvert enkelt tilfelle vurderes konkret hvorvidt det foreligger situasjoner kan lede til inhabilitet. Det enkelte styrende eller rådgivende organ og den enkelte ekspert må selv vurdere den konkrete situasjonen.

Konkurranserinhabilitet foreligger når avgjørelsen i saken høyst sannsynlig får direkte betydning i den saken hvor han eller hun er inhabil. For eksempel der avslag for én, eller et lite antall konkurrerende søknader vil øke sannsynligheten for at søknaden inhabiliteten knytter seg til, vil få tildeling. Dette kan være egnet til å svekke tillitten til vedkommende porteføljestyremedlems/eksperts upartiskhet. Det avgjørende er ikke om medlemmet/eksperten faktisk *opptrer* partisk, eller at det er grunn til å tro at han/hun *vil opptre* partisk. Spørsmålet er om vedkommende er i en posisjon der han/hun kan tenkes å ha egeninteresse i saken og *ville kunne opptre* partisk dersom han eller hun ønsket, slik at tillitten til hans/hennes upartiskhet kan svekkes.

I så fall foreligger det konkurranserinhabilitet og vedkommende medlem/ekspert må fratre ved behandling av søknadene.

Ved vurderingen vil blant annet antall søknader til utlysningen totalt og størrelsen på midlene som er stilt til disposisjon være av betydning.

Dette vil blant annet kunne være tilfelle:

- når de tilgjengelige midlene bare rekker til noen få søknader og det bare er noen få søknader i konkurranserearenaen. En slik situasjon taler for inhabilitet i relasjon til hele konkurranserearenaen.
- hvis det er én eller flere store konkurrerende søknader som vil blokkere for mange andre mindre. I en slik situasjon vil den som er inhabil til en liten søknad kunne ha interesse av å nedvurdere en av de store.
- hvis de tilgjengelige midlene rekker til de fleste søknadene, med unntak av noen få. I en slik situasjon blir det kritisk hvilke prosjekter som får avslag, fordi de øvrige dermed er sikret finansiering.
- når det er få søknader innen en utlysning. Her vil det innen deler av søknadsbehandlingen kunne oppstå konkrete interessekonflikter.

4.2 Særlig om eksperter

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

Når det er 20 eller færre søknader i en konkurransearena, kan en ekspert som er inhabil til å behandle én søknad eller flere heller ikke vurdere de øvrige søknadene i puljen som kommer til å stå i et direkte konkurranseforhold til søknaden(e) ved porteføljestyrets behandling. Dette gjelder selv om søknadene vurderes i flere ulike paneler og eksperten bare skal behandle et utvalg av søknadene og ikke vil kunne påvirke den endelige beslutningen om hvilke søknader som skal gis støtte. Også her er tallet 20 kun ment som veiledende og situasjonen må vurderes konkret i det enkelte tilfellet.

4.3 Særlig om porteføljestyre

Når det på forhånd - før søknadene er kjent for det besluttende organ - er fattet vedtak om hvilken karaktergrense og/eller hvilke kriterier det er satt for støtteverdige prosjekter, kan søknader som ikke når opp til denne karaktergrensen og/eller tilfredsstillir disse kriteriene(e), avslås samlet («en bloc avslag») og med alle medlemmer til stede. For alle andre vedtak om avslag, betinget tildeling eller plassering på reserveliste må vedtakene fattes av et habilt styre. Styremedlemmene kan ikke være til stede i behandling av søknader de er inhabile for, selv om disse behandles som en del av en pakke (vedtas samlet).

Når det foreligger ekspertvurderinger ved søknadsbehandlingen i porteføljestyret, vil det kunne være lett å se hvilke søknader som konkurrerer direkte med hverandre. I et slikt tilfelle vil et styremedlem som er inhabil til én av de konkurrerende søknadene heller ikke kunne være med å vurdere de andre søknadene. Dette kan gjelde selv om antallet er større enn 20.

4.4 Løpende søknadsbehandling

Dersom en og en søknad behandles uten at flere søknader har kommet inn, vil normalt ikke problemet med konkurranseinhabilitet oppstå.

Samler man inn flere søknader før «cut off», vil man måtte vurdere habilitet opp mot hele konkurransearenaen. Det som vil være avgjørende er om det er søknader som står i et direkte konkurranseforhold til hverandre.

De følgende punktene 5 og 6 gjelder for Forskningsrådets administrasjon.

5. Inhabilitet hos ansatte i Forskningsrådet og vurdering av karenstid

Vi må anta at både saksbehandlere og ledere i Forskningsrådet til tider vil oppleve å være inhabile i forhold til enkeltsøknader. Alle som deltar i saksforberedelse eller avgjør en konkret ansettelsessak, må vurdere om det finnes forhold som kan svekke tilliten til at de er upartiske.

Er en ansatt i Forskningsrådet inhabil, kan vedkommende ikke tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller treffe avgjørelse i saken. Dersom en leder er inhabil kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en ansatt som er direkte underordnet den inhabile.

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

Dersom man er medlem av innstillingsrådet i ansettelsessaker er man ikke inhabil selv om ens overordnede er det.

Nyansatte som rekrutteres fra et søkermiljø vil, avhengig av tidligere stilling, som hovedregel være inhabile i forhold til søknader fra dette miljøet i en viss tid etter tilsetting i Forskningsrådet. Da skal karenstid vurderes. Det anbefales at karenstid settes til seks måneder (normal prøvetid).

Karenstiden praktiseres slik at en nyansatt ikke deltar i behandlingen av søknader fra tidligere arbeidsgiver. Det må her også tas hensyn til konkurranseinhabilitet.

Grunnregelen om inhabilitet i seks måneder utelukker ikke at vedkommende allikevel kan være inhabil ut over denne perioden.

Dersom nyansatt har permisjon fra sin tidligere arbeidsplass, må det vurderes om vedkommende er inhabil i hele permisjonstiden.

Dersom en ansatt har sagt opp jobben hos Forskningsrådet og skal starte ny jobb i et søkermiljø, vil vedkommende være inhabil i oppsigelsestiden overfor søknader fra miljøet vedkommende skal til.

6. Saksbehandling og prosedyrer

6.1 Egenerklæringer

Bestemmelser om habilitet og tillit i Norges forskningsråd skal sendes den som oppnevnes som medlem av Forskningsrådets styrende og rådgivende organer, samt eksperter. Vedkommende undertegner en erklæring som bekrefter at han eller hun er kjent med, og vil etterleve, disse bestemmelsene.

Ekspertene skal erklære om de kjenner til forhold som gjør dem inhabile i forhold til den/de aktuelle søknaden(e) de er blitt bedt om å vurdere.

Medlemmer av Forskningsrådets styrende og rådgivende organer skal opplyse om verv m.v. som er relevante for deres oppgaver i Forskningsrådet.

6.2 Saksbehandlingsprosedyrer

- Ansatte, eksperter og medlemmer av Forskningsrådets styrende og rådgivende organer samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet skal i god tid si fra om forhold som gjør, eller kan gjøre, dem inhabile.
- Den overordnede avgjør om den ansatte er habil.
- Om ekspertene er habile avgjøres av Forskningsrådets administrasjon etter dialog med ekspertene.

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

- I styrende og rådgivende organer tas forholdet om habilitet opp med lederen av organet. Lederen samrår seg med administrasjonen. Det styrende og/eller rådgivende organet avgjør spørsmålet om medlemmenes habilitet.
- I tilknytning til ethvert møte skal det være et fast punkt på dagsorden der forhold av betydning for medlemmenes habilitet blir reist.
- Vurderingen av habilitet skal arkiveres.

Dersom habilitetsforholdet er vanskelig å avgjøre, kan administrasjonen ta opp spørsmålet med habilitetsutvalget, jf. utvalgets mandat.

Kravene til beslutningsdyktighet fremgår av organets mandat. Dette gjelder både i forhold til vurdering av habilitetsforhold og andre beslutninger.

- I møtet skal det kortfattet protokolleres at spørsmålet om inhabilitet har stått på dagsorden, hvilke forhold som har vært drøftet i møtet, samt organets beslutning.
- Et medlem fratrer under behandlingen av spørsmålet om egen habilitet etter først å ha gjort rede for de faktiske forhold om habiliteten.
- Organet fatter under dette punktet endelig vedtak i alle spørsmål vedrørende inhabilitet med plikt til å fratre (jf. forvaltningsloven § 8, andre ledd).
- Organet må være beslutningsdyktig når det behandler spørsmålet om habilitet.
- Dersom det i en søknad eller i ett og samme sakskompleks oppstår spørsmål om inhabilitet for flere medlemmer, kan ingen av dem delta ved avgjørelsen av sin egen eller et annet medlems habilitet, med mindre organet ellers ikke ville være beslutningsdyktig. I sistnevnte tilfelle skal alle møtende medlemmer delta.
- Der det er konstatert inhabilitet, skal vedkommende medlem forlate rommet under behandlingen av, og vedtak i, vedkommende sak(er). Dersom møtet skjer digitalt, skal vedkommende gå helt ut av det digitale møtet, og logge seg inn igjen etter at saken er behandlet. Saken må ikke omtales i "chaten" som inhabilt medlem får tilgang til når denne logger seg på igjen.
- Et inhabilt medlem skal i saker organet har til behandling, ikke gis anledning til å ivareta sine partsinteresser på annen måte enn andre parter (tilleggsopplysninger, presiseringer m.v.).
- Administrasjonen kan vurdere inhabilitet før møtet og legge til rette for en saksbehandling som i størst mulig grad søker å redusere konsekvensen av inhabilitet.
- Alle styremedlemmer skal få tilgang til alle saksdokumenter, uansett om de er inhabile eller ikke.
- Et annet tiltak for å håndtere inhabilitet kan være å oppnevne settemedlemmer forut for møtet.
- Hvis en ansatt er inhabil, kan vedkommende ikke delta i alle deler av søknadsbehandlingen av den konkrete søknaden eller søknader som er i direkte konkurranse med denne. Konkurranserinhabiliteten må vurderes etter vanlige retningslinjer, se kapittel 4.
 - Når en leder er inhabil, kan saksbehandlere som er underordnet denne lederen, fortsatt delta i deler av søknadsbehandlingen, men kan ikke fatte avgjørelser underveis i prosessen (for eksempel velge fagekspert til en enkelt søknad). I slike tilfeller må avgjørelsene løftes ut av egen avdeling/område, og om nødvendig forelegges en settedirektør.

Oppgavene i de ulike trinnene i søknadsbehandlingen er av ulik karakter, og det er viktig å ha klart for seg hvilke som innebærer å ta en avgjørelse. Nedenfor vises en skjematisk oversikt med de ulike

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

trinnene i søknadsbehandlingen, og hvilke oppgaver som kan utføres av en inhabil saksbehandler og av en saksbehandler hvis leder er inhabil. Den er basert på følgende to situasjoner:

- Det er i utgangspunktet ingen føringer på fordeling av midler, det vil si at alle søknader er i konkurranse med hverandre.
- Det er før selve søknadsbehandlingen gitt føringer for fordeling av midler, det vil si at søknader kan inndeles i mindre grupper der de konkurrerer med hverandre internt på konkurransearenaen, men ikke konkurrerer med søknader på andre konkurransearenaer.

Følgende forkortelser er brukt på de ulike oppgavetyperne:

T – Tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse: Oppgaver som går ut på å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, kan en inhabil saksbehandler ikke utføre. Hvis saksbehandlers leder er inhabil, kan en habil saksbehandler likevel utføre disse oppgavene.

A – Ta en avgjørelse: Oppgaver som må karakteriseres som avgjørelser – det vil si at de har betydning for den videre saksgangen – forutsetter at verken utførende saksbehandler eller dennes leder er inhabil.

	Trinn i saksgangen	Oppgavetype	Når det ikke er føringer på fordeling av midler innenfor den samlede søknadsporteføljen (alle står likt)	Når det er gitt føringer på fordeling av midler innenfor den samlede søknadsporteføljen - ikke alle søknader konkurrerer mot hverandre (F.eks. fellesutlysninger med deltemaer)
1	Avvisning av søknad uten vurdering, dvs. på entydig formelt grunnlag	A	Inhabilitet får bare betydning for den aktuelle søknaden	Inhabilitet får bare betydning for den aktuelle søknaden
2	Avvisning av søknad etter skjønn	A	Inhabil saksbehandler (evt. habil saksbehandler med inhabil leder) kan ikke vurdere avvisning av den aktuelle søknaden eller de andre søknadene <i>hvis det er færre enn 20</i>	Inhabil saksbehandler (evt. habil saksbehandler med inhabil leder) kan ikke vurdere avvisning av den aktuelle søknaden eller de andre søknadene <i>hvis det er færre enn 20</i> i den aktuelle søknadsbunken. Inhabil saksbehandler (evt. habil saksbehandler med inhabil leder) kan avvise søknader i andre søknadsgrupper enn der den aktuelle søknaden er.
3	Foreslå å flytte søknad	T	Konkurranseinhabilitet vurderes som over	Konkurranseinhabilitet vurderes som over
4	Foreslå eksperter generelt	Er ikke del av en konkret søknadsbehandling. Habilitet er derfor ikke et tema.		
5	Foreslå eksperter til en konkret søknad	T	Konkurranseinhabilitet vurderes som over	Konkurranseinhabilitet vurderes som over
6	Valg av eksperter til en konkret søknad	A	Konkurranseinhabilitet vurderes som over	Konkurranseinhabilitet vurderes som over

Utarbeidet av: Juridisk	Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 19.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

7	Gjennomføring av ekspertvurdering ved bruk av fagpaneler	T	Inhabil saksbehandler kan ikke koordinere ekspertpanel ved vurdering av konkurrerende søknader.	Inhabil saksbehandler kan koordinere ekspertpanel ved vurdering av søknader i annen budsjettgruppe enn den aktuelle. Dette gjelder selv om disse skulle utføres av samme fagpanel som vurderer den aktuelle søknaden.
8	Vurdering av relevans	A	Inhabil saksbehandler (evt. habil saksbehandler med inhabil leder) kan ikke vurdere den aktuelle søknaden eller de andre søknadene <i>hvis det er færre enn 20</i> .	Vil kunne gjøre vurderinger i andre budsjettgrupper enn der den aktuelle søknaden ligger.
9	Administrativ innstilling	A	Konkurranserinhabilitet fører til at inhabil saksbehandler (evt. habil saksbehandler med inhabil leder) ikke kan være med på å utarbeide innstilling av prosjekter. Dersom det er helt opplagt at den aktuelle søknaden ikke under noen omstendighet vil få bevilgning, vil den ikke være i konkurranse med de øvrige.	Inhabil saksbehandler (evt. habil saksbehandler med inhabil leder) kan være med å innstille prosjekter i andre budsjettgrupper enn den aktuelle.
10	Administrativ deltakelse i bevilgningsmøte der søknader behandles	T	Inhabil saksbehandler kan ikke delta i møtet under behandling av den aktuelle søknaden. Ved konkurranserinhabilitet kan saksbehandler ikke delta <i>aktivt</i> i møtet.	Kan delta under behandlingen av prosjekter i andre budsjettgrupper enn den aktuelle.
11	Utsendelse av tilbakemelding om resultatet av søknads-behandlingen	T	Inhabil medarbeider kan ikke <i>undertegne</i> brev med tilbakemelding.	Inhabil medarbeider kan ikke <i>undertegne</i> brev med tilbakemelding.

7. Endringer

19.06.2025: Det er gjort endringer i habilitetsinstruksen ved at kommentarene er flyttet ned i denne nye veiledningen.